

Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs

Hipokrāta iela 2, Rīga, LV-1038, tālr. 67536138, fakss 67536136, e-pasts vtmec@vtmec.gov.lv, www.vtmec.gov.lv

Rīgā

2015. gada 12. maijā Nr. H09-2015/18-5.
Uz 16.04.2015. Nr. 233.9/18-77-12/15

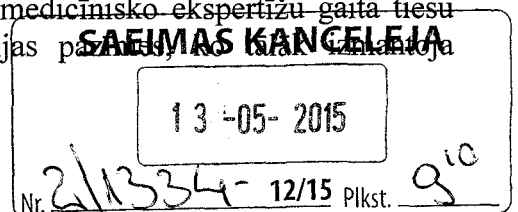
Latvijas Republikas Saeima
Parlamentārās izmeklēšanas komisijai
Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811

par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013. gada
21. novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus, un
turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu
un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības
sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju
atkārtošanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas
seku novēršanā

Par informācijas sniegšanu

Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs (turpmāk - Centrs) uz Jūsu 2015. gada 16. aprīļa vēstuli Nr. 233.9/18-77-12/15 par Zolitūdes traģēdijas seku likvidāciju sniedz sekojošu informāciju:

- 1.-6. Darbu Zolitūdes traģēdijas notikuma vietā organizēja Valsts policija un ekspertu klātbūtni nodrošināja Valsts policijas Kriminālistikas pārvalde. Centra darbinieki notikuma vietā neatradās un nepiedalījās nekādās darbībās uz vietas.
7. Bojāgājušo nogādāšanu uz Centru organizēja Valsts policija.
8. Centram nav līgumsaistības ar citiem morgiem. Centrā Hipokrāta ielā 2, Rīgā, ir iespējams izvietot aptuveni 150 mirušos.
9. Visiem Zolitūdes traģēdijā bojāgājušajiem bija noteiktas tiesu medicīniskās ekspertīzes un tās veica Centra telpās Hipokrāta ielā 2, Rīgā.
10. Mirušo identifikācija, tuvinieku pieaicināšana bojāgājušo atpazīšanā ir Valsts policijas funkcija un tā tika veikta gan notikuma vietā, gan Centra telpās. Mirušo personu identifikācijas procesu organizēja Valsts policija. Tiesu medicīnisko ekspertīžu gaitā tiesu medicīnas eksperti fiksēja mirušo personu identifikācijas pasākumus, kas izstrādāja

bojāgājušo atpazīšanas procesā.

11.-12. Bojāgājušo atpazīšanu Centra telpās, kā arī psihologa dalību šajā procesā organizēja un veica Valsts policija.

13. Centrā mirušo personu tiesu medicīniskās ekspertīzes veic, pamatojoties uz 2001.gada 6.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.51 „Tiesmedicīniskās ekspertīzes veikšanas kārtība”, un saskaņā ar Centra 2013.gada 10.jūnija Iekšējo normatīvo aktu Nr. 51 „Mirušo personu tiesu medicīniskās ekspertīzes kārtība” (turpmāk – Kārtība).

Kārtībā ir noteikts, kā rīkoties, kad mirušās personas tiek nogādātas Centrā tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanai, kā arī noteiktas prasības ekspertīžu veikšanai.

Zolitūdes traģēdijas gadījumā darbs tika organizēts atbilstoši konkrētai situācijai un mirušo skaitam – arī ārpus darba laika, naktīs un atpūtas dienās, tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšanai, piesaistot tiesu medicīnas ekspertus un citus nepieciešamos Centra darbiniekus, kā arī ekspertus un ārstniecības personu atbalsta personālu no Centra reģionālajām nodaļām. Zolitūdes traģēdijas gadījumā vietu skaits mirušo uzglabāšanai Centrā bija pietiekošs. Gadījumā, ja vietu skaits būtu nepietiekošs, jautājums par mirušo personu izvietojumu un uzglabāšanu būtu risināts ar blakus esošās Rīgas austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (turpmāk – Slimnīca) vadību, par slimnīcai piederošo telpu izmantošanu slimnīcas Patoloģijas centrā.

14. Pēdējo piecu gadu laikā Centra eksperti nav piedalījušies mācībās par tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšanas un nodrošināšanas taktiku un sadarbību ar citiem dienestiem ārkārtas situācijās ar lielu bojāgājušo skaitu. Taču Centra eksperti ir uzkrājuši ilggadēju pieredzi, veicot tiesu medicīniskās ekspertīzes nelaiemes gadījumos ar lielu upuru skaitu, piem., Talsu traģēdijā, ugunsgrēkā „Reģu” pansionātā, ceļu satiksmes negadījumos, u.c.

15. Centrs ir pieprasījis līdzekļus Veselības ministrijai Jaunās politikas iniciatīvu ietvaros gan 2015.-2017.; gan 2016.-2018.gadam ar mērķi nodrošināt jauno speciālistu sagatavošanu un darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu Centrā. Šī projekta ietvaros ir paredzēta pēcdiploma tālākizglītības programma tiesu medicīnā ekspertiem un laborantiem. Viena no apmācības programmas tēmām ir veltīta Zolitūdes traģēdijas analīzei un taktikai masu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās. Līdzekļi šī projekta realizācijai nav piešķirti.

16. Centrs nav saņēmis informāciju ne no pašvaldību Civilās aizsardzības komisijām, ne no citām valsts institūcijām par atbalsta vai sadarbības iespējām ārkārtas situāciju gadījumos, kā arī Centram nav informācijas par citu operatīvo dienestu rīcības plāniem vai darbības stratēģijām ārkārtas situācijās un to seku likvidēšanā.

17. Visiem Zolitūdes traģēdijā bojāgājušiem un cietušajiem bija veiktas tiesu medicīniskās ekspertīzes, pamatojoties uz procesa virzītāja lēmumiem un saskaņā ar augstāk minētajiem normatīvajiem aktiem. Zolitūdes traģēdijas gadījumā, ņemot vērā mirušo personu tiesu medicīnas ekspertīžu gaitā konstatētos miesas bojājumus, izmantotais tehniskais nodrošinājums, aprīkojums un cilvēku resursi bija pietiekoši, (kaut arī ekspertīžu veikšanai paredzētās telpas un tehnoloģiskās iekārtas ir būtiski nolietojušās un neatbilstošas Eiropas Savienības līmenim), lai savlaicīgi un kvalitatīvi veiktu uzdotās ekspertīzes. Tika nodrošināts viss iespējamais, lai mirušo piederīgie pēc iespējas ātrāk saņemtu nepieciešamos dokumentus, kā arī pašus mirušos apbedīšanai.

Bet, ņemot vērā Centra nolietoto aprīkojumu un nepietiekošo tehnisko bāzi, kā arī ņemot vērā iespējamību, ka masu katastrofu gadījumos bojāgājušiem varētu būt dažāda veida traumas, t.sk., arī šauti ievainojumi un sprādziena traumas, kuru izmeklēšanai ir nepieciešams izmantot radioloģiskās izmeklēšanas metodes, tiesu medicīniskās ekspertīzes nebūtu

iespējams veikt savlaicīgi, jo Centrā nav radioloģiskai izmeklēšanai nepieciešamo iekārtu un līdz ar to mirušo personu tiesu medicīnisko ekspertīžu veikšanai būtu nepieciešams ilgāks laiks. Turklāt pastāv problēmas ar autopsiju zāles nepietiekošo apgaismojumu, telpām nepieciešams remonts, un katastrofālā stāvoklī esošo liftu, ar kuru mirušos no aukstuma kamerām nogādā autopsijas zālēs. Arī šo projektu īstenošanai, tai skaitā, radioloģiskai izmeklēšanai nepieciešamo iekārtu iegādei, lifta rekonstrukcijai ir pieprasīti līdzekļi Veselības ministrijai Jaunās politikas iniciatīvu ietvaros gan 2015.-2017.; gan 2016.-2018.gadam, kā arī pieprasījumi nosūtīti vairākkārtīgi atsevišķi; bet līdzekļi šo projektu īstenošanai nav piešķirti.

Centrs uzskata, ka, lai veicinātu gatavības paaugstināšanu līdzīgu ārkārtas situāciju gadījumos, būtu vēlams pievērst lielāku uzmanību Civiltās aizsardzības sistēmai un apmācībām ne tikai speciālo dienestu darbiniekiem, bet arī visiem valsts iedzīvotājiem.

Vienlaicīgi Centrs uzskata, ka būtu vēlams Latvijā izveidot katastrofu upuru identifikācijas grupu, kādas jau darbojas citās ES valstīs, ar atbilstošo dienestu darbinieku iekļaušanu šo grupu sastāvā, nodrošinot viņu dalību starptautiska mēroga apmācībās, forumos, konferencēs un darba grupās.

Direktore

A.Mežsarga

Martinova 67547025

Dobelniece 67436671